

гаше отъ необясненото положение на разказвача. — Той е или много искренъ или много хитъръ, казвахъ си азъ.

На свършване, ненадѣйно, моятъ приятелъ ми каза :

— Па пазете се отъ ония двама. На много хора изгориха душицитѣ.

Можеше ли да бжде като тѣхъ тоя добъръ българинъ, който тѣй прочувствено ми говори за теглата и тжгитѣ на

затворниците. Жално ми е да кажа, че азъ едва ли мога вече да се съмнѣвамъ въ истиността на това утвърждение. Бившиятъ окр. управителъ тържествено мѣ увѣри, че виковетѣ на затворниците стигали до неговитѣ частни стаи въ конака, а моятъ драгоманинъ и единъ отъ моитѣ слуги мѣ увѣряватъ, че два пжти, прѣзъ послѣднитѣ два три дена, тѣ чули викове, като минавали нощъ прѣдъ зданието, дѣто засѣдава военниятъ сждъ : ударитѣ, нанесени на затворниците, казватъ тѣ, могли тѣй сжщо да се чуятъ въ конашкия дворъ и въ вѣншната улица. Тѣй като, до колкото знамъ, никакви свидѣтели не се викатъ да дадатъ показаня прѣзъ врѣмето на сжденето, мжчно е да си въобрази човѣкъ, какъ другояче, освѣнъ съ насилие, се добиватъ показанята, които, споредъ Ибриамъ и Рифаатъ паша, затворниците сж тѣй готови да дадатъ. Азъ съмъ дълбоко убѣденъ, че разпрѣдѣлението на наказанята е било най-несправедливо. Повечето обѣсени българи сж били отъ Карлово, дѣто никакво убийство на мусулмани не е станало, и дѣто българитѣ сж се ограничили съ посрѣщането на руситѣ. Ибриамъ паша самъ ми каза, че много отъ карловцитѣ, осждени отъ него, не сж били виновни въ друго, освѣнъ въ това, че били извикали да живѣе царъ Александъръ !“

И г. Калвертъ свършва рапорта си тѣй : „Всичкитѣ мои събратя консули сж си съставили за Ибриамъ паша едно мнѣние подобно на онова, което азъ изразихъ. Твърдъ е желателно, щото Негово Величество Султанътъ скоро да се освѣтли върху характера на единъ офицеръ, у когото той полага такова неумѣстно довѣрие, и да благоволи да го замѣсти съ единъ по-достоенъ човѣкъ.“

Желанието, изразено отъ г. Калверта, за по-скорошното вдигане на Ибриамъ паша, се изпълни едва мѣсець подиръ датата на горния рапортъ. Пашата се повика надирѣ въ Цариградъ на 8/20 октомври, слѣдъ като обѣси 294 душъ българи, въ единъ периодъ отъ 75 деня—отъ 18/30 юли до 1/13 октомври (В. рапортъ на г. Калверта, Blue-book, Turkey No. 1 1878, стр. 463). Броятъ на всичкитѣ арестувани българи по това врѣме въ пловдивския затворъ билъ, споредъ сжщия рапортъ, 1200.

Тукъ е мѣстото да се забѣлжи, че прѣзъ сжщия периодъ, многобройни сж били обѣсванията на българи (особено въ Стара и Нова-Загора, Каяджикъ, Кара-бунаръ и Мерицлеръ) и въ самия Одринъ и окръга му. Споредъ рапортитѣ на одринския английски вице-консулъ, г. Дюпюи (locо citato стр. 371—435), отъ 28/9 августъ до 2/14 октомври тамъ сж били обѣсени 269 душъ българи.